

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางการบูรณาการเนื้อหาวิชาการศึกษา
เพื่องานอาชีพกับวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อนำผลมาสร้างโปรแกรมบูรณาการ
เนื้อหาวิชาการศึกษาเพื่องานอาชีพกับวิชาสังคมศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
ในพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

๑. การศึกษาค้นคว้าข้อมูล

๑.๑ ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วารสาร รายงานการวิจัย และ
แผนพัฒนาอุตสาหกรรมของสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ
โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ตามแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๔

๑.๒ ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วารสาร พจนานุกรมอาชีพ และ
รายงานวิจัย เกี่ยวกับการศึกษาเพื่องานอาชีพ เพื่อกำหนดเป้าหมาย ขอบเขต กิจกรรม
และโครงร่างของเนื้อหาการศึกษาเพื่องานอาชีพ ที่จะนำมาบูรณาการ เข้ากับวิชาสังคมศึกษา

๑.๓ ศึกษาหลักสูตรและหนังสือสังคมศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๑ , ๒ และ ๓
เพื่อกำหนดหัวข้อที่จะบูรณาการการศึกษาเพื่องานอาชีพ เข้าไป

๒. เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในหัวข้อที่ ๑ มาเป็นพื้นฐานในการ
สร้างเครื่องมือวิจัยขึ้นมา ๒ ชุด ซึ่งมีลักษณะดังนี้

ชุดที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเพื่อสำรวจอาชีพและความต้องการแรงงาน
ในจังหวัดชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและความต้องการแรงงาน
อันเนื่องมาจากโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก จากประชากรหัวหน้าหน่วย
งานรัฐบาล และกลุ่มตัวอย่างประชากรนักธุรกิจ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มา เป็นพื้นฐานในการ
กำหนดเป้าหมาย ขอบเขต และโครงร่างเนื้อหาวิชาการศึกษาเพื่องานอาชีพที่จะนำมา
บูรณาการเข้ากับวิชาสังคมศึกษา และสำหรับเป็นข้อมูลในการสร้างโปรแกรม แบบสอบถาม

ประกอบด้วย ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบ
สอบถาม เป็นแบบตรวจคำตอบ (check list)

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพและความต้องการแรงงาน
ที่ควรจะทำให้สอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ ของจังหวัดชลบุรี ระยอง
และฉะเชิงเทรา ตามแผนพัฒนาอุตสาหกรรมบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก เป็นแบบตรวจ
คำตอบและแบบมาตราส่วนประเมินค่า ๔ ตัวเลือก ซึ่งครอบคลุมหมวดอาชีพ ๗ หมวด ดังนี้

๑. อาชีพเกี่ยวกับการค้า การบริหารและการเงิน

๒. อาชีพเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ การสื่อสาร

วัฒนธรรมและการบันเทิง

๓. อาชีพเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การใช้ที่ดินและ

การก่อสร้าง

๔. อาชีพเกี่ยวกับการทหารและตำรวจ

๕. อาชีพเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและการผลิต

๖. อาชีพบริการทางด้านสังคม วิทยาศาสตร์

และวิชาชีพชั้นสูง

๗. อาชีพเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try - out) กับกลุ่มตัวอย่างประชากร
ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากรจริง จำนวน ๑๐ คน

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามชุดที่ ๑ (ภาคผนวก ค หน้า ๒๔๒ - ๒๔๔) ผู้วิจัยได้
นำมาเป็นแนวทางกำหนดโครงสร้างหรือขอบข่ายเนื้อหาการศึกษาเพื่องานอาชีพที่เหมาะสมสำหรับ
พื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเลตะวันออก แล้วนำโครงสร้างหรือขอบข่ายเนื้อหาการศึกษาเพื่องานอาชีพ
ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๔ ท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก หน้า ๒๓๔) เป็นผู้พิจารณาตัดสิน
พร้อมข้อเสนอแนะในการแก้ไข ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและใช้โครงสร้าง
เนื้อหาการศึกษาเพื่องานอาชีพที่ได้นี้เป็นแนวทางบูรณาการเนื้อหาการศึกษาเพื่องานอาชีพกับวิชา
สังคมศึกษาในแบบสอบถามชุดที่ ๒ (ภาคผนวก ง หน้า ๓๒๔ - ๓๖๒)

ชุดที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมในการบูรณาการเนื้อหาวิชาการศึกษาเพื่องานอาชีพกับวิชาสังคมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำโครงร่างหรือข้อบ่งชี้เนื้อหาการศึกษาเพื่องานอาชีพที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในหัวข้อที่ ๑ และจากแบบสอบถามชุดที่ ๑ มากำหนดแนวทางในการบูรณาการการศึกษาเพื่องานอาชีพเข้าไปในแต่ละหน่วยของวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แต่ละระดับชั้น ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือไม่ยอมรับข้อ เสนอของผู้วิจัยก็ได้ (ดูภาคผนวก ง หน้า ๓๒๓ - ๓๖๐)

๓. ผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ให้ข้อมูลตามแบบสอบถามชุดที่ ๑ ได้แก่

๓.๑.๑ ประชากรหัวหน้าหน่วยงานรัฐบาล ซึ่งเกี่ยวข้องกับแรงงาน

และอาชีพ ประกอบด้วย

ก. อุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา

จำนวน ๓ คน

ข. แรงงานจังหวัดชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา

จำนวน ๓ คน

ค. พัฒนาการอำเภอในจังหวัดชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา

อำเภอละ ๑ คน รวมจำนวน ๒๕ คน

รวมทั้งสิ้น ๓๑ คน

๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่างประชากรนักธุรกิจ ซึ่งได้มาด้วยการสุ่ม

แบบเจาะจง (purposive sampling) ประกอบด้วย

ก. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในจังหวัดชลบุรี ระยอง

และฉะเชิงเทรา จำนวน ๑๐ คน

ข. ผู้ประกอบการค้าในจังหวัดชลบุรี ระยองและ

ฉะเชิงเทรา จำนวน ๑๐ คน

ค. ผู้ประกอบการเกษตรกรรม ในจังหวัดชลบุรี

ระยองและฉะเชิงเทรา จำนวน ๑๐ คน

รวมทั้งสิ้น ๓๐ คน

๓.๒ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ให้ข้อมูลตามแบบสอบถามชุดที่ ๒ ประกอบด้วย ครูสังกัดประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา โดยมีขั้นตอนดังนี้

๓.๒.๑ สุ่มสำรวจโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา มีจำนวน ๕๔ โรงเรียน

๓.๒.๒ แบ่งขนาดโรงเรียนในข้อ ๓.๒.๑ ออกเป็น ๔ ขนาดตามจำนวนนักเรียน ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวนนักเรียน	๐ - ๔๙๙ คน
	มีจำนวน	๒๗ โรงเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวนนักเรียน	๕๐๐ - ๑,๔๙๙ คน
	มีจำนวน	๑๔ โรงเรียน
โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวนนักเรียน	๑,๕๐๐ - ๒,๔๙๙ คน
	มีจำนวน	๑๐ โรงเรียน
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	จำนวนนักเรียน	๒,๕๐๐ คนขึ้นไป
	มีจำนวน	๔ โรงเรียน

๓.๒.๓ สุ่มตัวอย่างประชากรครูสังกัดประถมศึกษา ตามขนาดโรงเรียนดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก	สุ่มมาโรงเรียนละ ๑ คน	รวม ๒๗ คน
โรงเรียนขนาดกลาง	สุ่มมาโรงเรียนละ ๒ คน	รวม ๓๖ คน
โรงเรียนขนาดใหญ่	สุ่มมาโรงเรียนละ ๓ คน	รวม ๓๐ คน
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	สุ่มมาโรงเรียนละ ๔ คน	รวม ๑๖ คน
		รวมทั้งสิ้น ๑๐๙ คน

๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งทางไปรษณีย์บางส่วน และเก็บรวบรวมด้วยตนเองบางส่วน โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างประชากรนักธุรกิจทั้ง ๓ ประเภท ผู้วิจัยได้ติดต่อและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองทั้งหมด ผลการรวบรวมข้อมูลเป็นดังนี้

๔.๑ แบบสอบถามชุดที่ ๑ ส่งให้หัวหน้าหน่วยงานรัฐบาล จำนวน ๓๑ คน ได้รับคืนมา ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕๑ และส่งไปให้นักธุรกิจ ซึ่งเป็นตัวอย่างประชากร จำนวน ๓๐ คน ได้รับคืนมา ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐

๔.๒ แบบสอบถามชุดที่ ๒ ส่งให้กลุ่มตัวอย่างประชากรครูสังคัมศึกษา จำนวน ๑๐๔ คน ได้รับคืนมา ๘๗ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๘๒

๔. วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างโปรแกรม

๔.๑ นำคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามชุดที่ ๑ ตอนที่ ๑ และแบบสอบถามชุดที่ ๒ ซึ่งทั้ง ๒ ชุด เป็นแบบสอบถามแบบตรวจคำตอบ มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถาม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \times ๑๐๐$$

๔.๒ นำคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามชุดที่ ๑ ตอนที่ ๒ ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการแรงงานในอาชีพต่าง ๆ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ๔ ตัวเลือก มาวิเคราะห์หาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยกำหนดค่าคะแนน (weight) ออกเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ต้องการมากที่สุด	เท่ากับคะแนน	๔
ต้องการมาก	เท่ากับคะแนน	๓
ต้องการน้อย	เท่ากับคะแนน	๒
ต้องการน้อยที่สุด	เท่ากับคะแนน	๑

จากการกำหนดค่าคะแนนดังกล่าว ได้นำมาหาค่ามัชฌิม เลขคณิตโดย

ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{X}$ แทน ค่ามัชฌิม เลขคณิต

N แทน จำนวนคำตอบทั้งหมด

f แทน จำนวนความถี่

x แทน ค่าน้ำหนักคำตอบ เป็น ๔, ๓, ๒ และ ๑

$\sum fx$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละระดับคูณด้วยความถี่

(ประกอบ กรรณสูตร ๒๕๒๐ : ๕๐)

เมื่อได้ค่ามัธยัมเลขคณิต ($\bar{X}$) แล้วนำมาแปลความโดยถือเกณฑ์ดังนี้

๓.๕๖ - ๔.๐๐	หมายความว่า	ต้องการแรงงานมากที่สุด
๒.๕๖ - ๓.๕๕	หมายความว่า	ต้องการแรงงานมาก
๑.๕๖ - ๒.๕๕	หมายความว่า	ต้องการแรงงานน้อย
๑.๐๐ - ๑.๕๕	หมายความว่า	ต้องการแรงงานน้อยที่สุด

๔.๓ คำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของความต้องการ
แรงงาน โดยใช้สูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D แทน ค่าส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐาน

$\sum fx$ แทน ผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่ของ
คะแนนแต่ละข้อ

$\sum fx^2$ แทน ผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนกำลังสอง
กับความถี่ของคะแนน

N แทน จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่ เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร

(ประกอบ กรรณสูต ๒๕๒๐ : ๕๑)

๖. การสร้างโปรแกรม

๖.๑ นำข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา เกี่ยวกับความ เหมาะสม
ในการบูรณาการเนื้อหาการศึกษาเพื่องานอาชีพกับวิชาสังคัมศึกษา ในแบบสอบถามชุดที่ ๒
โดยถือเกณฑ์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากรในแต่ละข้อ ข้อใดที่มีความคิด เห็นร่วมกัน
ว่าเหมาะสมไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ จะนำมาพิจารณาสร้างโปรแกรมร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการ
ค้นคว้างานวิจัย วารสาร หนังสือและ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ โปรแกรมที่สร้างขึ้นประกอบด้วย ๓ โปรแกรม คือ โปรแกรม
บูรณาการการศึกษาเพื่องานอาชีพกับวิชาสังคัมศึกษา สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ ๒ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ แต่ละโปรแกรมจะ เสนอ มโนทัศน์หรือแนวคิดหลัก
(main concepts) ที่เพิ่มขึ้นตามระดับชั้นดังต่อไปนี้

- ม. ๑
๑. ความเข้าใจในตนเองและบุคคลอื่น
  ๒. ความรู้ความเข้าใจในงานอาชีพ
  ๓. พัฒนาการทางทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ
- ม. ๒
๑. ความเข้าใจในตนเองและบุคคลอื่น
  ๒. ความรู้ความเข้าใจในงานอาชีพ
  ๓. พัฒนาการทางทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ
  ๔. การเป็นผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพ
- ม. ๓
๑. ความเข้าใจในตนเองและบุคคลอื่น
  ๒. ความรู้ความเข้าใจในงานอาชีพ
  ๓. พัฒนาการทางทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ
  ๔. การเป็นผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพ
  ๕. การวางแผนและเตรียมการเพื่องานอาชีพ

การนำเสนอโปรแกรม เพื่อพัฒนาแต่ละมโนทัศน์หรือแนวคิดหลัก

จะเสนอตามองค์ประกอบต่อไปนี้

- ก. ความคิดรวบยอด
- ข. จุดประสงค์
- ค. เนื้อหาบูรณาการการศึกษาเพื่องานอาชีพกับ

วิชาสังคมศึกษา

- ง. กิจกรรมการเรียนการสอน
- จ. สื่อการเรียนการสอน
- ฉ. การวัดและประเมินผล

เฉพาะความคิดรวบยอด จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล เป็นส่วนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาเอกสารทางการสอนสังคมศึกษาและการศึกษาเพื่องานอาชีพให้สอดคล้องกับ เนื้อหาบูรณาการการศึกษาเพื่องานอาชีพกับวิชาสังคมศึกษาที่ได้รับจากการพิจารณาความเหมาะสมของครูสังคมศึกษาในแบบสอบถาม ชุดที่ ๒ นำโปรแกรมที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๒๔ ท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ข หน้า ๒๔๐ - ๒๔๑) ประเมินว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยตั้งเกณฑ์การประเมิน เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๓	หมายความว่า	เหมาะสมมาก
๒	หมายความว่า	เหมาะสมปานกลาง
๑	หมายความว่า	เหมาะสมน้อย

นำคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่ามัธยิม เลขคณิต โดยใช้สูตร $\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$

(ประกอบ กรรณสูตร ๒๕๒๐ : ๔๐) แล้วแปลความหมายของค่ามัธยิม เลขคณิตโดยกำหนด เกณฑ์ไว้ดังนี้

๒.๕๖ - ๓.๐๐	หมายความว่า	เหมาะสมมาก
๑.๕๖ - ๒.๕๕	หมายความว่า	เหมาะสมปานกลาง
๑.๐๐ - ๑.๕๕	หมายความว่า	เหมาะสมน้อย

ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ใน เกณฑ์เหมาะสมปานกลาง และเหมาะสมมาก ถือว่าโปรแกรมที่สร้างไว้ใช้ได้และข้อมูลที่อยู่ใน เกณฑ์เหมาะสมน้อย ผู้วิจัย จะปรับปรุงโปรแกรมในส่วนนั้นใหม่ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ หรือตัดออกไปถ้าพิจารณาเห็นว่าไม่เหมาะสมมาก

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินโปรแกรมประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

๑. นักการศึกษาเกี่ยวกับการสอนสังคมศึกษา จำนวน ๒ คน
๒. นักการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร จากศูนย์พัฒนาหลักสูตร จำนวน ๓ คน
๓. ศึกษานิเทศก์สายวิชาสังคมศึกษาจากกรมสามัญศึกษา จำนวน ๑ คน
๔. ศึกษานิเทศก์สายวิชาสังคมศึกษาจากสำนักงานศึกษาธิการ เขต ๑๒ จำนวน ๓ คน
๕. นักวิชาการแนะแนวอาชีพ จำนวน ๑ คน
๖. ผู้เชี่ยวชาญทางด้าน เศรษฐกิจและแรงงานจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและจากกรมแรงงาน แห่งละ ๑ คน รวม ๒ คน
๗. นักธุรกิจจากพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก จำนวน ๑ คน
๘. ครูสังคมศึกษาจากจังหวัดชลบุรี ระยองและฉะเชิงเทรา จำนวน ๑๔ คน

๖.๓ นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินโปรแกรมและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับปรุงโปรแกรมให้ดีขึ้น แล้วนำเสนอ เป็นโปรแกรมบูรณาการสมบูรณ์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๓ โปรแกรม